

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by
The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, May 19, 1981

Nr. 98

SIRIJOS RAKETOS TEBEPLAUKIA I LIBANĄ

ISPŪDINGAS ROMO KALANTOS MINĖJIMAS MARQUETTE PARKE

Marquette Parko R. Lietuvių bendruomenė gegužės 17 d. surengė Romo Kalantos minėjimą. 10:45 val. ryto aikštėje pakėlė valstybinę ir tautinę vėliavas. Sugiedotas Lietuvos himnas. Aikštėje buvo pėnių ir panelių, pasiūsošiu tautiniais rūbais. Dalyvavo apie 100 asmenų.

Eisena, gyvų gėlių vainikų ir vėliavomis nešini, žygiavo į bažnyčią. Berniukai ir mergaitės vainiką padėjo prie altoriaus.

Sv. Mišias atšauavo kan. V. Zakarauskas. Apie Romą Kalantą, jo susideginimą šaukiant Laisvės Lietuvai, pasakė jautrų pamokslą. Sv. Mišių auką nešė studentės R. Tričytė ir R. Krutulytė. Daug žmonių ėjo prie Sv. Komunijos.

Giedėjo parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Lino. Vargonais grojo A. Skaisgiris. Pamaldoms pasibaigus, buvo sugiedotas Tautos himnas.

Vėliavos su palyda vyko į parapijos salę. Stalas buvo papuoštas Kalantos paveikslais.

Pirm. lg. Petrauskas gražiai įvardino žodžių pradėjo minėjimo akademiją ir pakvietė stud. R. Tričytę programai praversti. Pūlikai vadovavo.

Sugiedotas Tautos himnas. Vadovavo solistė Al. Pankienė. Pianinu akompanavo Br. Variakojienė. Į giedojimą įsijungė akademijos dalyviai. Rūpų buvo pilna salė.

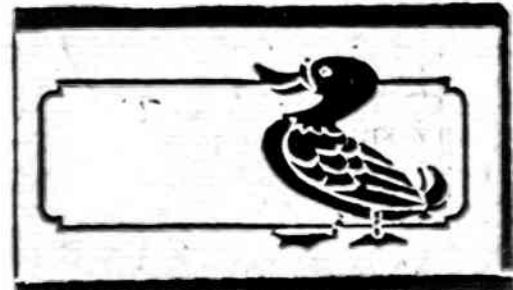
Paskaitą skaitytuo metu gyveno ok. Lietuvoje ir turėjus proges išgyventi Romo Kalantos susideginimo tragediją prie Operos rūmų. Nepaprastai įspūdingai, su detalėmis atpasakotas tautos didvyrio 19 metų jaunolio Romo Kalantos susideginimas po palinkusių klevų, žuovų, liepų šaukė „Laisvės Lietuvai!“ Gal ne vienas ir ašarų išspaudė. Po to demonstracijos, jaunimo prasiveržimas į Laisvės Alėją, laisvės šūkiai, policijos persekiojimas... Visa tai suklelia šurpą. O mūsų jaunimas, kai šauliai surengė minėjimą Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse prie R. Kalantos paminklo, nesiteikė dalyvauti.

Po paskaitos, solistė Al. Pankienė sudainavo „Mano pasaulis“ ir „Stoviu aš parimus“. Br. Variakojienė deklamavo įdomų eilėraštį „Partizano Motina“. R. Krutulytė perskaitė „Amžinoji ugnis dar neužgeso“. Po to A. Pankienė sudainavo „Gimtine“ ir „Tremtinio malda“. Akompanavo Br. Variakojienė. Pabaigai Al. Pankienė sugiedo.

Povilas P. Dargis, S.L.A. prezidentas

Povilas P. Dargis atskrido Chicago, kur šį savaitgalį pasidžiaus „S.L.A.“ Pildomoji Taryba. Chicago atskrido sekretorius Meilūnienė ir vicepirmininkas Čaplikas. Chicagoje gyvena trys Pildomosios Tarybos narės — iždininkė Euphrosine Mikuziūtė, iždo globėjos Kristina Austina ir Josephine Mileriūtė. Doktoras kvotėjas Danielius Degėysas jau anksčiau buvo atvykęs į Chicago.

KALENDORĖLIS

Gegužės 19: Celestinas, Apeilė, Gelvydas.

Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:07.

Oras: vėsus, debesuotas, gali lyti.

Sirijos vyriausybė nenusigando Bėgimo grasinimų, bet atvežė į Libaną daugiau priešlėktuvinių raketų.

JIMMY CARTERIS PROPAGUOJA CIVILINES IR ŽMOGAUS TEISES

JIS SAKO, KAD PASAULIS YRA ARTI KARO GRĖSMES

NEW YORKAS (AP). — Sekmadienį buvo minima New Yorko Rabūnų Tarybos 100 metų sukaktis. Pagrindiniu kalbėtoju rabinai pakvietė buvusį prezidentą Jimmy Carterį. Savo kalboje jis palietė buvusios administracijos reikiamą dėmesį žmogaus teisės viso pasaulio kraštuose, derybas su Sovietų Sąjunga dėl atominių ginklų apribojimo ir dabartines pažiūras į pasaulinę padėtį.

Jis pariskė, kad žmogaus laisvė ir žmogaus teisės yra didžiausios vertybės, dėl kurių verta kovoti. Tos garbės nusipelnė JAV. Jo administracija savo politikos pagrindą laikė šias teises. Kai kurie jo administracija kritikavo ir laikė naivia bei idealistine. Jis peikė prez. Reagano administraciją, kad ji mieliai santykiuoja su diktatūros kraštais, nežiūrėdama žmogaus bei civilinių teisių padėties.

Kalbėdamas apie įsiginklavimo klausimus, J. Carteris pareiškė, kad statistika rodo, kaip apginklavimo sustiprėjimą, kuris per kelis metus buvo sumažėjęs. Dabar reikėtų atnaujinti derybas su Sovietų Sąjunga dėl atominių ginklų apribojimo. Bet tie pasikalbėjimai bei pasitarimai ir derybos turėtų būti viešesnės, ne uždaromis durimis. Tačiau nerealu apie tai kalbėti, nekontroliuojant atominių ginklų. Tai būtų tik cinizmas.

Aptardamas pasaulinę padėtį, Carteris pareiškė, kad pasauliui gresia karas grėsmė. Dievą ir žmogų mylinčią asmenybę ir dirbančią taikai, perverta pasikėsintojų kulkas. Šiandien Afrikoje žmonės šaukdo: nepasijusdami uždarinti sacharino pardavimo.

MIRĖ VYTAUTAS SIRYDAS

HUDSON, N.H. — Praeitą sekmadienio, gegužės 17 d., popietį savo namuose mirė Vienybės redaktorius Vytautas Sirvydas. Jis buvo pagarsėjusio ir judraus kovotojo prieš caro valdžią Juozo Sirvydo sūnus.

Velionės beveik baigė 83 metus. Praeitą sekmadienį gerai jautėsi. Pavalgęs pietus, jis, kaip įprasta, prigulė poilsiui. Jis užmigo, bet jau nebeatkėlė. Jis mirė miegodamas.

Velionis gimė Latvijoje, Suvalkų apskrityje. 1903 metais tėvų buvo atvežtas į Ameriką. Mokėsi Brooklyn. 1909 metais motinos buvo parvežtas Lietuvon, kur baigė dviklasę, o 1916 metais vėl atvežtas į Ameriką. Mokėsi Valparaiso universitete. 1929 metais įstojo JAV Imigracijos tarnybon ir tarnavo iki pensijos. Ilgus metus rinko medžiagą apie judrų tėvą Juozą Sirvydą veiklą ir parašė tėvo biografiją, išleistą 1941 metais.

Jis gana gerai pažino Amerikos lietuvių gyvenimą, rašė apie susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir apie keltis veiklesnius lietuvių. Turėjo didoką lietuvišką knygyną.

Jis nepritarė okupacijai, bet buvo linkęs ieškoti bendros kalbos su okupantais, nes netikėjo, kad amerikiečiai ar kiti padės lietuviams atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Jis mėgo kniškoti ALTA, VLIKą, Naujienas, bet nepiktai ir nieko pozityvaus nepasidavė. Paskutiniaisiais metais savo mintis jis dėstydavo Vienybėje, nustatydavo laikraščio politiką ir parinkdavo tokius pačius bendradarbius.

Vytautas Sirvydas bus laidojamas trečiadienį.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS IR PLIENO LIETJYKLOS

Didžiausios plieno lietjykos buvo numatytos angliakasių streiką ir apsirūpino anglų atsargomis. Be to, naudoja metalurgijos anglis. Jūs yra perdirbtos ir produktų, vadinamų cokes, panašų į stiekių bei mėsos kepimui vartojamas bedūmias briket. Tačiau jų produktų kaina praeitą savaitę pakilo iki 52 dolerių už toną, gi anksčiau buvo tik 43 doleriai.

Plieno bendrovės pajus kuro krizę, jei angliakasių streikas tęsis po birželio 1 denos. 160,000 angliakasių streikuoja 55-ąją dieną.

Manoma, kad smarkus lietus išmušė stulpų pagrindus ir dėl to įvirt Chicago požeiminio garažo dafis.

— I Chicago kolegijas šimt įstojo dvigubai daugiau juodaodžių, negu ankstesniais metais.

— Gvatemalės vyriausybė pasižadėjo sustabdyti kubiečių keliavimą į Salvadorą, bet vietomis pasienio sargai pro pirštus j tai žiūri.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$472.

SIRIJA SIUNČIA RAKETAS I PIETINI LIBANĄ

IZRAELIS RENGSI RAKETAS ISSPROGINDINTI, BET TUO TARPU LEIDŽIA HABIBUI TARTIS

BEIRUTAS, Libanas. — Izraelio premjeras praeitą savaitę keliais atvejais protestavo prieš Sirijos vyriausybės atgabenimą priešlėktuvinių raketų į Libano rytų ir pietų pasienius, žadėjo tas priešlėktuvines raketas sunaikinti, bet iki šio meto nieko nedarė. Praeitą sekmadienį Sirijos karo vadovybė atgabenė daugiau priešlėktuvinių raketų į Libaną, bet premjeras Begin pirmadienio rytą pareiškė, kad jis įsakęs karo vadovybei nesiimti jokių žingsnių, kol JAV atstovas Habib veda pasitarimus. Diplomatas W. C. Habib jau tris kartus tarėsi su Izraelio atstovais, pasitarimai buvę naudingi, bet jis pirmadienį dar kartą turės grįžti į Damaską ir visą reikalą dar kartą aptarti su Sirijos prezidentu ir jo patarėjais.

Izraelio premjeras Beginas buvo nepaprastai kovingas. Jis rėkavo, kad būtų išvežtos visos priešlėktuvinės raketos, bet pirmadienį jis pats pareiškė, kad Izraelis nesiims jokių žingsnių, kol JAV diplomatas Habib veda pasitarimus.

Pirmieji pasitarimai tarp Begino ir Habibo vyko Tel Avive, bet sekmadienio pasitarimai vyko Jeruzalėje. Iki šio meto Amerikos diplomatai nevykdavo į Jeruzalę, bet Valstybės departamentas atstovas Habib vyko ten, kur Izraelio vyriausybė nurodė. Pasitarimai Jeruzalėje nereikšė, kad JAV pripažįsta Jeruzalę Izraeliui. Jeruzalė priklauso tiems, kuriems šioji miesta pasiskirs taikos konferencija.

Matyt, kad diplomatas Habib į Jeruzalę pasitarimą įnešė naujų elementų, nes Beginas, pasibaigus Jeruzalės pasitarimui, pakeitė kalbos toną. Laikraštininkams jis pasakė:

— Mes nenorime karo. Mes norime klausimą taikiai išspręsti.

Reikšmingas yra ir Sadato pareiškimas. Jis sekmadienį pasakė: „Nesvarbu, kas atsitiks tarp Sirijos ir Izraelio, taikos sutartis tarp Izraelio ir Egipto vis vien galios...“

Sita naujovė privertė Habibą planuoti kelionę į Rijadą, kad galėtų išsiaiškinti su Saudi Arabijos princas pasisuntė Sirijos prezidentui laiską, kuriame sakoma, kad Saudi Arabija šiam konflikte remia Sirijos vyriausybę.

Sita naujovė privertė Habibą planuoti kelionę į Rijadą, kad galėtų išsiaiškinti su Saudi Arabijos princas pasisuntė Sirijos prezidentui laiską, kuriame sakoma, kad Saudi Arabija šiam konflikte remia Sirijos vyriausybę.

Be to, dideja įtampa tarp Libijos diktatoriaus Chadafi ir artimesniųjų kaimynų. Atrodo, kad Libijos kariuomenės daliniai rengiasi trauktis iš Čado. Libijos karo vadas reikalingas istikimų dalinių pacoje Libijoje. Buvo pasklidęs gandas, kad Libijos karo vadai yra pasiryžę aprėžti diktatoriaus Chadafi galią.

LIBIJOS DIKTATORIUS TRAUKIASI IŠ ČADO

TRIPOLI, Libija. — Fanatiškas Libijos diktatorius Muamar Chadafi įsakė savo divizionams trauktis iš Čado. Jis anksčiau pajuto, kad didesnės arabų valstybės nenori siekti draugių santykių su jo valdoma Libija. Kelionė į Sovietų Sąjungą ir pokalbiai su Brežnevu jo padėties nepakeitė. Sovietų Sąjunga gali duoti jam ginklų, bet rusai nepajėgs pataisyti jo santykių su kitomis arabų valstybėmis.

Prieš 6 mėnesius diktatorių Chadafi okupavo visą Čadą ir prijungė kraštą prie Libijos. JAV liėpė Libijos ambasados pareigūnams išvažiuoti iš Amerikos, nes Libijos pareigūnai palaikė ryšius su teroristais. JAV vyriausybė Libijoje, naftos pramonėje dirbantiems JAV piliečiams patarė grįžti namo, bet diktatoriaus šalininkai patarė jiems navažuoti.

SEKMADIENĮ POPIEŽIUS LAIKĖ MIŠIAS

ROMA, Italija. — Praeitą sekmadienį popiežius Jonas Paulius II atsikėlė iš lovos ir, gydytojų, leidžiamas, atlaikė mišias. Tai buvo pirmos popiežiaus mišios po sužeidimo. Žmonės labai džiaugėsi žinia.

Popiežius dar nėra sveikas. Kartais jis turi aukštą temperatūrą. Aną dieną ji buvo pakilusi iki 104 laipsnių.

Popiežiui pareiškė, kad jis dovanuoja pasikėsintojui. Popiežius laipgi teiravosi apie padėtį dviejų amerikiečių, kurie buvo kartu su juo sužeistos.

Pastarėjus Izraelio ir Sirijos konfliktui dėl Libano, Saudi Arabijos princas pasiuntė Sirijos prezidentui laiską, kuriame sakoma, kad Saudi Arabija šiam konflikte remia Sirijos vyriausybę.

Sita naujovė privertė Habibą planuoti kelionę į Rijadą, kad galėtų išsiaiškinti su Saudi Arabijos princas pasisuntė Sirijos prezidentui laiską, kuriame sakoma, kad Saudi Arabija šiam konflikte remia Sirijos vyriausybę.

Be to, dideja įtampa tarp Libijos diktatoriaus Chadafi ir artimesniųjų kaimynų. Atrodo, kad Libijos kariuomenės daliniai rengiasi trauktis iš Čado. Libijos karo vadas reikalingas istikimų dalinių pacoje Libijoje. Buvo pasklidęs gandas, kad Libijos karo vadai yra pasiryžę aprėžti diktatoriaus Chadafi galią.

Helmut Schmidt

Kanceleris H. Schmidt pasitrauks iš vyriausybės, jeigu partijos suvažiavimas pasakytų prieš Vokietijos ir Vakarų Europos gynimą nuo rusų įsiveržimo.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

PENSININKO PAKELTO KRAUJO- SPUDŽIO TVARKYMAS

Net dvejetainiai sunku tvarkyti pensininko pakeltą kraujospūdį, nes jiems dažnai staiga krenta kraujospūdis nesutvarkomai ir juos dažnai kamuoja dvi ar daugiau negerovių.

(Francis G. Dunn, M.D.)

Dėl dvejopų priežasčių esti suprantamas gydytojų pasimetimas tvarkant pensininko pakeltą kraujospūdį (hypertensiją), mat, įvairuoja aptarimas "senesnis" ir "hypertensija".

Kaip senas yra senas

Visuomenė yra nusiteikusi leisti pensijon sulaukusiusius 65-70 metų amžiaus žmones. Toks jos nusiteikimas neturi jokio mokslinio pagrindo. Mat, kartais labai atsakingas ir garbingas pareigas reikiamai atliks žmonės, sulaukę 70 metų amžiaus. Todėl aišku, kad nėra pastovios ribos, kada reikia žmogų laikyti senu. Nepaminėtina, kad medicinoje žmogus serga ne dėl to, kad jis senas, bet dėl to, kad jis turi ligą.

Šią tiesą gerai patvirtina šitoks atsitikimas. Pas gydytoją apsilanko 75 metų vyras, skųsdamasis dešinio kelio sustingimu. Gydytojas, apžiūrėjęs jo dešinįjį keli, pasakė, kad jo kelio sustingimas yra senatvės išdava. Tada pacientas teisingai priminė gydytojų, kad senatvė negali būti laikoma šiam atsitikime diagnoze, nes jo kairysis kelis yra tokio pat amžiaus ir visai sveikas.

Čia apardami hipertenzijos tvarkymą pas pagyvenamusius — juos tokiais laikysime sulaukus kapos (60) metų.

Koks kraujospūdis laikytinas pakeltu

Nevienodai pakyla žmonėms kraujospūdis. Todėl reikia nustatyti, koks pakilimas laikytinas nenormaliu ir gydytinu. Pasaulinė Sveikatos Organizacija (World Health Organization) nustatė, kad žmogus serga pakeltu kraujospūdžiu (hypertensija) tada, kai jo pirmas (sistolinis) kraujospūdis pastoviai yra didesnis už 140 mm Hg., o antslis (diastolinis) kraujospūdis — pastoviai didesnis negu 90 mm Hg.

Kai vien sistolinis kraujospūdis (pirmasis — taip lengviau žmonėms įstati ir suprasti) esti pakilęs (isolated systolic pressure), jis laikomas pakilusiu tada, kai pastoviai jis (pirmas — sistolinis) viršija 160 mm Hg., esant antram (diastoliniam) — normaliam: pastoviai mažesnis negu 90 mm Hg.

Zmogaus amžius ir pakelto kraujospūdžio dydis yra du dalykai, kurie lemia ar reikia žmogų gydyti ir kokią būdą tai atlikti.

Apsisprendimas gydyti pensininko pakeltą kraujospūdį

Dabar yra aišku medicinoje, kad pensininko pakeltas kraujospūdis (pirmas ir antras — sistolinis ir diastolinis) sudaro

rimtą pagrindą apturėjimui paralyžiaus (stroko), širdies pumpavimo susilpnėjimui (congestive heart failure), inkstų nusilpimui ir širdies atakai (myocardial infarction). To dar negana. Veteranų Administracijos tyrimai parodė, kad pensininkai gerai talkina vaistai, imami prieš pakeltą kraujospūdį: tada pensininkai mažiau serga. Pagaliau, paskutiniu laiku paskelbti pakelto kraujospūdžio tyrimų duomenys rodo, kad tikrai apturinti naudos 60-69 metų žmonės, gydomi nuo jų pakelto kraujospūdžio, kuris diastolinis (antslis) esti pakilęs tarp 90 ir 104 mm Hg. Yra patvirtintos medicinos žinios, kad sergamumas ir mirtingumas pensininkų, gavusių paralyžių (stroką), esti sumažinamas, jei jie esti sėkmingai gydomi prieš pakeltą kraujospūdį.

Kol kas dar neturima pakan-

kamai davinių apie naudą gydyti vien pirmo (sistolinio) pakelto kraujospūdžio. Teoriškai daleidžiama, kad sumažinimas pakelto pirmo — sistolinio kraujospūdžio gali pagerinti širdies pumpavimo darbą ir sumažinti širdies raumenyse sunaudojamą deguonies (oxygen). Tiedu pagerinimai teigiamai atsilieps į paciento turimą aiškų ar dar nežymų širdies kraujagyslių priskirtimą (coronary arterial disease).

Kas anksčiau čia pasakyta — aiškėja, kad kiekvienas pensininkas, turįs pakeltą kraujospūdį, turi būti gydomas. Vienok reikia būti kritiškam, prieš tokį nutarimą padarius. Labai svarbu žinoti, kad pensininkai yra linkę susilaukti neįveikiamų reikių juos gydant nuo pakelto kraujospūdžio. Trejopas blogumas gali pas pensininką atsirasti, kuris priima vaistus nuo pakelto kraujospūdžio.

Pirma, gali nepakankamai virškinti vaistą, neatsakantį jį išskirti iš kūno ir gali pacientas būti jautrus vaistui. Be to, pas pensininkus širdies kraujagyslių refleksų mechanizmas esti pakenktas įvairiopa stipriai — tada gali gautis kraujospūdžio per didelis kritimas pacientui iš gulščios padėties atsisojant (postural hypotension).

Taigi, nors mediciniškai virš minėti tyrimai nurodo, kad reikia gydyti pensininko pakeltą kraujospūdį, vienok tie tyrimai turi tam tikrą spragą. Minėti Veteranų Administracijos tyrimai neapėmė moteriškių ir pagyvenusių veteranų jau turėjusių širdies kraujagyslių negertumus, taigi juos būtina reikėjo gydyti nuo pakelto kraujospūdžio. Kitame tyrime galėjo būti pataisyti kiti negertumai (ne vien sumažinimas pakelto kraujospūdžio), prisidėję prie sumažinto sergamumo ir mirtingumo.

Vien pakelto sistolinio kraujospūdžio gydymas dar neturi davinių, kad teigiamai paveiktų pacientą. Tai kaip, gi, reikia atsinešti į pakelto kraujospūdžio gydymą pas pensininkus? Tiesa yra štai kokia: Pensininkas apturės naudą iš jo pakelto kraujospūdžio gydymo, jei tas pakelto kraujospūdis negydomas metu buvo pastoviai didesnis negu 160 mm Hg sistolinis ir pastoviai didesnis negu 90 mm Hg diastolinis. Vaisto prieš pakeltą kraujospūdį pas pensininką nevalonius veikimas gali būti gerokai sumažinamas, reikiamai atrenkant vaistą ir tinkamai pradedant jo dozavimą.

Išvada: Gilinkimės į mums pensininkams svarbų reikalą: tinkamą pakelto kraujospūdžio gydymą. Atsiminkime, koks kraujospūdžio pakilimas skaitomas neįveikiamu. Tada mes

lengviau pasiduosime gydytojo patarimų pildymui. Tuomet mes atitolsime pakelto kraujospūdžio sukeltą negertumą: paralyžių, širdies ataką, inkstų pakenkimą ir širdies pumpavimo susilpnimą. Daugiau apie tai — kitą kartą.

Pasiskaityti: Practical Cardiology, May 1, 1981.

STENKIMĖS GERU PATARIMU PASINAUDOTI

Geritolis žmogui yra tas pats, kas žuviai sliekas ant kabluko

Klausimas: Prašau Gerb. Doktorą paaiškinti, kodėl mano gydytojas neduoda man Geritolio nuo mažakraujystės, o pataria imti jo prirašytus nuo mažakraujystės vaistus. Dėkoju iš anksto.

Atsakymas: Džiaukis ir linkiu, kad turįs išmintingą ir šviesų gydytoją. Mažakraujystė yra daugelio priežasčių sukeliamas negertumas. Šito žmonės nežino. Kraujas gali pas žmogų sumažėti dėl menko valgio, dėl netekimo kraujo (kraujuojant žaizdai, vėžiui, polypui, uždegimui...), tirpstant kraujo kūneliams, nepakankamai gaminant kūnui kraują, nenusigeriant geležies iš žarnų į kraują.

Tikras gydytojas visų pirma tiria mažakraujį pacientą: ieško šatlinio, sukeliančio pas žmogų mažakraujystę. Aiškus mažakraujystės įrodymas esti žmogų vemiant, kosint kraują ar turint kraujuotus vidurius. Kartais kraujavimas esti taip nežymus — per ilgą laiką suteikiantis mažakraujystę, kad sušokamas tiriant išmatas dėl nematomo kraujo (benzidine test). Žmogus nevalgo kelias dienas mėsos, tada susekamas kraujas tuo tyrimu nurodo, kad kur nors virškinimo kanale teka pamažu kraujas. Tas tekėjimas gali būti iš gerybinės bei piktybinės (vėžiškos) žaizdos, gali būti iš polypo, kuris gali ateliu lyje virsti vėžiui, arba tiesiog iš vėžio auglio.

Tikros mažakraujystės priežasties nesusekimas yra žmogaus nužudymas. Tokio darbo nėra vienas gydytojo vardo verlas asmuo nedirbs. Taip elgiasi ir Tamstos gydytojas. Jis gerai daro — klausyk jo. Juk, nesusekus anksti vėžinės žaizdos, polypo ar tiesiog vėžio, žmogus bus nužudytas dėl gydytojo apsilėidimo, nežinūnt, kad pacientas nenori būti minėtai tiriamas. Jis nori imti Geritol, nes taip jam įkalbėjo jo kamynė, spauda, televizijos bei radio skelbimai.

Jei tikrai reikia geležies žmo-

gauti. Joks gydytojas neprirašo Geritolio. Tai panašūs dalykai kaip kadaise Lietuvoje paplitusį Amolį. Tai jokios naudos neteikiantys neva vaistai. Kaip žuvis slieką ant kabluko griebdama sučiškia skauradoje, taip ir mūsiškis už Geritolio griebdamasis save pasmerkia pražūčiai, jei mažakraujystė esti pas jį sukeliamas minėtos blogybės žaizdos, tokio polypo ar tiesiog prasidejusio vėžio. Jokio reikalo nėra nė vienam mūsiškiui vartoti Geritolį, nes, jei sergi rimtai, tai turi ne juokais gydytis, būdamas gydytojo žinioje. O jei nesergi, tai vietoj Geritolius išleisčių pinigų, nusipirk vaisių bei daržovių ar jų sunkų.

Šią tiesą kiekvienas mūsiškis turėtų gerai įsidėmėti ir pagal

septę. Joks gydytojas neprirašo Geritolio. Tai panašūs dalykai kaip kadaise Lietuvoje paplitusį Amolį. Tai jokios naudos neteikiantys neva vaistai. Kaip žuvis slieką ant kabluko griebdama sučiškia skauradoje, taip ir mūsiškis už Geritolio griebdamasis save pasmerkia pražūčiai, jei mažakraujystė esti pas jį sukeliamas minėtos blogybės žaizdos, tokio polypo ar tiesiog prasidejusio vėžio. Jokio reikalo nėra nė vienam mūsiškiui vartoti Geritolį, nes, jei sergi rimtai, tai turi ne juokais gydytis, būdamas gydytojo žinioje. O jei nesergi, tai vietoj Geritolius išleisčių pinigų, nusipirk vaisių bei daržovių ar jų sunkų.

Šią tiesą kiekvienas mūsiškis turėtų gerai įsidėmėti ir pagal

Chicagos Lietuvių Pensininkų sąjungos susirinkimas

Gegužės 12 d. 2 val. popiet pirm. St. Vanagūnas Saulių sadije pradėjo susirinkimą. Visus gausiai susirinkusius sveikino ir dėkojo už aukas loterijai — fantus.

Po to pakvietė valdybos narius prie stalo ir tęsė pirmininkavimą. Mirusieji nariai pagerbti tylos minute.

Kadangi šis susirinkimas buvo su programėle, tai protokolo skaitymas atidėtas kitam susirinkimui.

Priimti du nauji nariai: M. Strumskis ir p. Lipinis. Susirinkimas naujus narius pagerbė katutėmis.

Pirm. St. Vanagūnas padarė trumpą veiklos apžvalgą.

Chicagos Lietuvių Pensininkų Sąjungos skyriui priklauso 380 narių (užsimokėjusių). Per metus buvo įstoje net 70. Metų begyje mirė 8 nariai. Valdyba turėjo 7 posėdžius ir keletą pasitarimų. Išvykų buvo 4.

Ponia Palilūnienė vadovavo ligonių lankymo būreliui. Dėkojo. Plojome šeimininkėms, kurios rūpinasi stalo parengimu, vaišėmis.

Pirm. St. Vanagūnas užsiminė apie socialinius reikalus, kuriuos nauja R. Reagano vyriausybė panorė pertvarkyti. Raminkimės, nuo liepos 1 d. bus pakelta apie 11% mėnesinės pensijos, sena tvarka.

Kasininkas J. Blažys pranešė, kad pajamų turėta \$1,692.20, išlaidų \$872.54. Gegužės 1 d. kasos saldo \$7,429.82.

Kontrolės komisija: P. Burneikis ir J. Tamulis darė atskaitomybės ir veiklos patikrinimą. Atskaitomybė vedama tvarkingai ir knygų įrašai atitinka pateisinamus dokumentus. Užgyrė veiklą ir siūlė tvirtinti.

J. Skeivys šiek tiek informavo iš 225 organizacijų, kurios atstovauja 50,000 narių, Tarybos veiklos.

Gegužės 1 d. pareiškimu, dr. J. Briedis pasitraukė iš Valdybos narių tarpo. Nustebome. Jokių motyvų nemini. Gaila. Jo

rezidencijoje prie Lemonto būdavo mūsų išvykos. Mus vaišindavo, ten gražus sodas, gėlių klionbai. Su pasigėrėjimu praleisdavome kelias valandas gamtoje.

P. V. Austrauskienė dėkojo laiškeliu už lankymą ligoninėje. Susirinkimo dieną priimti septyni nauji nariai. Sveikino katutėmis.

Po pranešimų buvo keletas paklausimų. Kalbėjo J. Karalius, agr. Tallat-Kelpša, Ig. Petrauskas, A. Marma. Atsakė pirm. St. Vanagūnas. Visus intriguojančius klausimus socialiniais pensininkų reikalais, Valdybos nuomone, tai privatus dalykas. Įsijaučiantis sprendimas.

Dainių Myletojų būrelis — oktetas atliko gražią programėlę. B. Variakojienė mintinai deklaravo gana ilgą eilėrašį motinos pagarbai.

Dainininkės, vadovaujant Br. Stravinskienei, sudainavo "Lopšinę", "Miškų gėlę" ir dar keletą dainelių. Akompaniavo B. Variakojienė. Plojimu dėkojome oktetui už šaunią programėlę, kuri atlikta molitūnių pagerbimui. Oktetui prisegta po gyvą gėlę.

Seimininkės prie parengtų stalų statė gyvų gėlių. Iš resto rano atvežė keptus viščiukus ir kiekvienam dalyviui įteikė po maišelį. Viščiukai dar karšti. Dar buvo salotėlių su grietine, ir bulkele.

Senais laikais retas namas neturėjo staklių. Ir kaimo, ir dvaro gyventojai audė įvairias medžiagas. Per namus eidavo siuvėjai ir siūdavo šeimai rūbus.

Mamytė siuvėjai pakepė blynų. Vaikučiai eina prie stalo ir siekia siuvėjų patiekty blynų. Siuvėjas užsimoja peiliu. Vaikučiai šaukia: "Mamytė, siuvėjas su peiliu!" "O jūs, vaikučiai, su pirščiukais!" Taip ir (Nukelta į šėštą puslapį)

For the woman
who's at the heart of
her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now if Bonds pay off interest when held to maturity of 5 years (look the fine print). Bonds are insured by F.R.A. when deposited. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take
stock
in America.

Join the Payroll Savings Plan.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAMANECKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Naujas lapas dail. Jono Tričio gyvenime

Sužinojė, kad dail. Jonas Tričys pasitraukė pensijon, nutariau jį aplankyti ir pasikalbėti.

Amerikoje pensijos teikiama laisvę nuo darbo įvairiai žmonėms priima: vieni nutupia prie televizijos aparatų, antri balkone į kėdę, tretį karčiamaže už baro. Dar kiti randa galimybių pakelti arba, šiaip sau, lanko kaimynus bei parengimus pasilepti. Yra dar viena rūšis, t. y. buvusių savo darbovietėse „darbcholikų“, kurie iš nebeturėjimo visai ką veikti, už mėsos ar kito, miršta.

Iš mudviejų pasikalbėjimo pasirodė, kad kolega Jonas priklauso visai kitai kategorijai, kuriems pensija yra tikra gyvenimo palaima — vartai į kūrybinį laisvę. Turėti darbą Amerikoje yra tikra palaima bet, kaip Jonas sako, kūrybinei prigimčiai yra ir tam tikra vergovė. Kai prigimtis veržė veržiasi prie kūrybinio darbo, be atsispašinėjimo, dešimtį valandų į darbą tenka atiduoti visai kitam žmogui.

Retuose namuose rasite tiek lietuviškos ir angliškos periodikos bei knygų kaip Jono šeimos pastogėje. Stalai ir lentynos užversta. Jonas ir klausia: „O čia, ar nereikia laiko ir pinigų?“ Sako: „Jei, žmogus, nenori atsilikti nuo laiko ir diktuojamų aplinkybių, nori atpažinti kas, kaip ir kur, reikia išmokyti skaityti ne tik kas parašyta bet ir tarp eilučių. Gyvenimas nesustojia: keičiasi veidai, idėjos, technika ir jei tik minutei užsimiegosi, nieko nebesusigaudys kas aplink tave darosi. Ši užsimiegojimo epidemija gana sunkiai yra palietusi mus lietuvių ir įneša daug bereikalingo erzėlio į mūsų egzistenciją.“

Man buvo nuostabu, kad Jonas niekada neatostogauja. Kaip jis prisimenas, jo paskutinės atostogos buvusios 1951 metais. Maine ežeruos po apendicito operacijos, kurias lietuvių pranciškonų doka, vienu vienas su motorine valtimi, žuvimis ir meškomis praleido laukinėje gamtoje. Jo geležinė taisyklė, kai gauna atostogas, stoja prie molo ir tokiu būdu susidare sau galimybės dalyvauti lietuvių ir amerikiečių parodose. Jeigu kas prisimena 1968 metais surengtą jo apžvalginę, tapybos ir grafikos parodą, nesunkiai galėjo susidaryti vaizdą kiek nuo darbo atliekamų valandų ten buvo sunaudota.

Man, per daugelį metų, kartu su Jonu dirbant A. Liet. Dail. Sąjungoje, abiem priklausant tai pačiai amerikiečių All-Ilinois Society of the Fine Arts, Inc. organizacijai ir kartu vargstant Ciurlonio Galerijos įkūrimo procese, nemažai teko jį pažinti bet, su juo plačiau išsikalbėjus, pasirodė kad jo pažiūros ir kelias į dailę yra labai skirtingos ir įdomios. Jau vien tik pažvelgus į jo parašą po kūrinių — tik inicialai JT, verta atkreipti dėmesį. Jo išitikinimu, atbaigtas dailės kūrinys pats, nepriklausomai nuo dailininko, pradeda savo gyvenimo istoriją, o dailininkas, kaip ir vaiko gimdytoja, lieka užpakalyje grūdų išleidusiu savo žemėmis.

Dabar Jonas 66-šiu m. amžiaus (g. 2.12.1915). Kai buvęs dar 7-nių metų, jis sakosi, kad žmonės užklausk: „Kuo o būsi, Jonuk, kai užaugsi?“ tai be svyravimo atreždavęs: „Dailininkas“, kai iš viso nežinojė, nei kas yra ta dailė ar dailininkas, tik mėgdavęs vis skaityti ir daug piešti.

Gimęs jis ne Lietuvoje bet, iš žemaitės ir aukštaitės tėvų, Latvijos uostamiestyje, Liepauje. Čia lengvai atsiskleidžia paslaptis kodėl daugumoje jo paveikslų taip dažnai egzistuoja jūros bei vandens elementai. Sakosi, kad veik visą savo vaikystės bei jaunulio laisvalaikį praleisdavęs uoste apie laivus ir toli į jūrą nusitęsusiuose moluose pasitikdavo jų atplaukima. Taip pat palydėdavo ir išplaukiančius. Mėgdavęs rinkti gintarą iš maurų, kuriuos Baltijos audros išmesdavo į krantą.

1922 metais, jau su našle mama, grįžo Lietuvon. Tėvukas, tik grįžęs iš vokiečių karo belaisvės, 1918 m. plačių uždegimu mirė. Baigęs pradinę, Ylačiuose, Mažeikių apskr., grįžo

pas gimines atgal į Liepoją su tikslu toliau mokytis.

Jaunas vyras per jėgą buvo užsispyręs tapti jūrininku, bet ir tam nepasisekė, grįžo ir vėl Lietuvon atlikti kasinę prievoles. 1939 m. vedė dabartinę jo žmoną Delfiną ir tuo pat laiku gavęs tarnybą Joniškių (Šl.) miesto savivaldybėje, apsigyveno Joniškyje.

Pragyvenęs audringas, raudonųjų ir rudųjų, abi okupacijas, kaip ir daugelis, raudoniesiems antru kart užliejant Lietuvą, pabėgo Vokietijon ir apsigyveno Paderborn'o mieste, Westfalijoje.

Kad ir labai buvo idomūs kolegų Jono įvairūs biografiniai pasakojimai, neiškenčiau nepaklausęs: „Labai idomu, Jonai, ar ir lietuviškoji visuomenė tave pažįstama paipo tapytoja, grafiką, medžio graviuotoją, ilius tratorių ir be viso to dar ir komercinio meno žinovą, kurio dėka sau ir šeimai užsidirbote duona Amerikoje. Kiek galiu apskaičiuoti, jei neklystu, Vokietijoje atbėgote jau būdamas apie 29-nių — 30 metų amžiau, bet apie karjerą dailėje nieko neminėjote.“

Čia kolega susimąstė ir pareiškė, kad jo atsakymas užimtų visą laikraštį, nes, jo nuomone, tai yra labai komplikotas. Iš klausęs jo pasakojimo pasistengsiu sutraukti, kelius, būdingesnius bruožus pateikti skaitytojams.

Jonas nuo pat vaikystės, bendrai, buvo linkęs į meną, tik didžiausią sunkumą sudarė, kurią sirij pasirinkti. Jam lygiai atrodė žavingi ir literatūra ir muzika ir vaizdinis menas, todėl ir galutinis apsisprendimas, ypatingai okupacijų ir karo audros, atėjo labai suvėluotai. Daug prisidėjo ir tas, kad Jonas buvo neturtingos našlės sūnus o, taigi, ir šiame krašte, reikėjo praversti naują nūlio bet nuo giliausio debito. Šeimos nelaimės sekė viena po kitos ir ilgai truko viską atitiesinti.

Nepaisant viso, 1945 m. pradžioje, Vokietijoje, padaręs griežtą apsisprendimą, pradėjo rimtai studijuoti dailę-tapybą latvių dailininko, V. Kalniņa priežiūroje. Greit, tu pačių metų pavasarį, Jonas kreipėsi į dail. V. K. Jonyną Freiburge priimti jį į jo vedamą Ecole Des Et Metiers Arts mokyklą bet, su šeima apsigyventi ten nebuvo vietos. Rudenį apsigyvenęs Augsburg'e, medžio graviuotoja, ilius tratorių ir be viso to dar ir komercinio meno žinovą, kurio dėka sau ir šeimai užsidirbote duona Amerikoje. Kiek galiu apskaičiuoti, jei neklystu, Vokietijoje atbėgote jau būdamas apie 29-nių — 30 metų amžiau, bet apie karjerą dailėje nieko neminėjote.

Čia kolega susimąstė ir pareiškė, kad jo atsakymas užimtų visą laikraštį, nes, jo nuomone, tai yra labai komplikotas. Iš klausęs jo pasakojimo pasistengsiu sutraukti, kelius, būdingesnius bruožus pateikti skaitytojams.

1949-jų metų rudenį Jonas gavo Bielefeld'o (Vokietijoje) dailės mokyklos pažymėjimą (Kuensterbund turėjo ryšį), ir taip Jonas, jau dailininko titulu, 1950-ais metais vasario 20-

atvyko į šį kraštą.

Nepaisant jo sunkiausių pasipirčių, jo žmonės ir visos šeimos pasiaukavimui, jaunas dailininkas jautėsi praėjęs tik vargo mokymą. Dailiuojų menu čia prasiūni buvo neįmanoma. Porą metų pagyvenęs Bostone, Mass. ir vėliau atvykęs į Chicago, turėjo surinkti užsidirbti duoną fabrikuose. Nors ir sunkiai dirbamas, visiems nuo dailės pasaulio nublirko: sto'o A. Liet. Dailininkų Sąjona, bendravo su lietuvių dailininkais, dalyvavo parodose, paplėtė aktyrų stovėjimą All-Ilinois Society of the Fine Arts, Inc. ir amerikiečių dailės pasauliui, lankydavo parodas ir, kad giliau visą pažinti, daug skaitė dailės temomis.

Visi gerai žinome „karą“ dailės srovėse, tarp akademinių ir ultramodernistinio meno polių. Kaip Vokietijoje taip ir Amerikoje, Jonas visą laiką buvo ieškojimo stad joje kuria kryptimi pasukti. Neuzmigdavo, sako, valandomis problemas benarpliodamas.

Kad ir sunkus buvo šeimos finansinis stovis, metęs darbą, 1952-ais metais pradėjo imti Art Instruction, Inc., Minneapolis, Minn. komercinio meno, už akių dėstymo, keturių metų kursą. Intensyviai dirbdamas ir būdamas mene nebenaujokas, kursą baigė per du metus. Nenutraukdamas ryšio, kas metais dalyvavo mokyklos ruošiamose parodose kurias užpildydavo iš įvairių pasaulio vietų (ne tik Amerikos), šią mokyklą baigę dailininkai. 1960-aisiais m. tokioje parodoje Jonas už savo nevygysios gamtos tapybą — „Kimštis Zaislai“ laimėjo pirmąją premiją. Vėliau šis darbas buvo panaudotas šios mokyklos vadovėlinėje pavyzdžių nevygysios gamtos tapybos kursui.

1961 m. BIRZELIO 6 d. DIREKTORIAUS LAISKAS

Brangūs p. Tričy,

Jūsų mokslo baigimo atestatą pridėdame su šiuo laišku. Prisipažįstu, kad man buvo malonu pasirašyti atestatą dar mačiau Jūs pasveikinti.

Kaip žinote, aš pasirašau daug tokių atestatų. Kaip ten bebūtų, kartais tenka susidurti su ypatingais atvejais ir tenka pagalluoti apie asmenį, kuris gauna atestatą. Jūs esate vienas iš tų

ypatingųjų.

Pasirašydamas Jūsų atestatą, pamaniau, kaip puiku, kad Art Instruction mokykla padėjo Jums ir Jūsų pažangai, ir aš esu patenkintas, jog mūsų mokykla dabar turi metodą, kur mes galime pažinti studentų gabumus, kaip Jūs.

Prezidentas Stuart ir Lee Preston, abu mane paprašė, kad aš Jums pasiūlyčiau asmeniškus linkėjimus ir sveikinimus. Nereikia nė sakyti, kad Don Jardine, Bill Norman ir visos Art Instruction štabas linki Jums daugiaropos sėkmės, laimės ir malonumo Jūsų meno darbe daugelio metų ateityje.

Dar kartą sveikinu Jus, p. Tričy. Mums garbė priskirti Jus prie mūsų absolventų. Ką Jūs beveiktumėte, karts nuo karto parašykite mums ir praneškite apie savo meno veiklą.

Nuoširdžiai.

Dr. A. C. Posz.

Educational Director

Idomus sutapimas, kad Jono pirmas profesinis darbas buvo Chicago's Lyric Operos scenovaidžių dekoravimas. 1956 m., „United Scenic Artists of America“ unija pasamdė jį kartu su iš Vienos atvykusiu austrų dailininku atlikti Puccini operos „The Girl or the Golden West“ premjerai naujas dekoracijas. Vikt. Andriusio (buv. Kauno Operos vyr. dekoratorius) įtaka Jonui yra buvusi labai stipri, jei jis tokiam darbiui buvo patikėtas. Baigus šį darbą, dar kurį laiką dirbo prie kitų Lyric dekoracijų, restauravimo, bet, nors ir gerai apmokamas, darbas nebuvo nuolatinis. Buvo privertęs męstis į visai priešingą sritį — medžio graviūrą. Nuo 1956 m., gruodžio 18-os su Sander Wood Engraving studija, Jonas išdirbo 11-ka metų. Ši sritis jam yra pilnai, profesiniai pažįstama. Ir dabar savo studijoje turi visas priemones medžio graviūros darbams atlikti. Ši technika reikalauja daug patyrimo. Vienas geriausių šios technikos darbu — „Barbara“, pasirodęs poroje parodų, yra Dr. Joseph Jarome nuosavybė, ir jo leidimu kopiją 2/12 padovanota Art Gallery of Ciurlionis, Inc. Kurį laiką prie Sander Wood Engraving studijos buvo atidaryta vakariniai medžio graviūros kursai, kuriuose Jonas užėmė dėstytojo vietą ir, be to, studija jam ap-

mokėjo pusmetinį „Printing Process“ kursą Chicago U-te, kas vėliau, komersinio meno darbe, buvo didelis papildymas. Vėliau dirbo Silvestry Art, Lion Match Corp., St. Regis ir Bagecraft Corp. of America iš kurios išėjo pensijon. Apie 1962 — 65 metus daugelis esamė matė kalėdines šviesas ir papuošimus Chicago's State gatvėje, išorines dekoracijas Carson Scott ir šiaurėje gigantišką Montgomery Ward pastatą, bokšto iliuminaciją. Niekam ir į galvą neatėjo, kad tai daugelio mūsų pažįstamo, dail. Jono Tričio kompozicijos. Jas atliko dirbdamas 1962 m. Silvestry Art MFG studijoje.

Nemažai savo iliustracijomis yra puošęs ir mūsų lietuviškąją spaudą. Viršeliai, Juozo Prunskio „Bėgome nuo Teroro“ ir Jono Kreivėno „Mirties Lageryuose ir Tremtyje“, yra jo paskutiniai iliustratyviniai darbai.

Į mano banalų klausimą, kokie dabartiniai Jono planai naujoje gyvenimo fazėje, atsakė: „Žmogaus gyvenimas labai, tragiškai trapus ir per trumpas. Vos tik pradėdi apytikriai, sąmoningai visą susivokti, pasijunti beturįs patyrimo, pamatai, kad darbiui nedaug laiko belieka.“

Mano atžvilgiu, jausčiausi kaltas jei, pesimizmo, pagautas, likčiaus stovėti. Turiu daug darbų, neįvykdytų planų ir užmačių ateičiai. Šiuo metu daug laiko atima seni išpareigojimai, kuriuos dirbdamas darbovietėse vis atidėlioju, kai išsiėsiu į pensiją.“

Ne labai jaučiai jaučiuosi kai dabar kas užima: mano „beismonting“ studiją. Dirbant darbovietėse viską daugiau ir man vienam tik žinomas kruvas. O ir didysis Chicago potvynis nuėmė daug mano gėrų darbų, knygų, dokumentų ir kitokią archyvinę medžiagą. Kad ir pats savo darbo patalpėje jausčiausi, kūribingesnis reikės dėti daug darbo, kad visą atitiesinti.

Jeigu Kūrėjo planuose man bus leista, turiu vilties, kad ir prieš vakarą, savo sunkiai įgytą patirtį išnaudoti.

Esu pasirodęs dirbti, kad ir iki vidurnakčio... — Lengviausias dalykas yra pradėti, piešti, bet išmokyti pabaigti piešinį trunka visą gyvenimą. Nebaigtų paveikslų yra milijonai.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raulkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, A. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerinti autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamajausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Palknės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotos nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINIS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį paštuotimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Tuesday, May 19, 1981

Dailininkas Jonas Tričys

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IEPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokeidienais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadienais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakar.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year	Kanadoje:	
12 months \$12.00 per 3 months. In	metams	\$45.00
other USA localities \$40.00 per year	pusei metų	\$24.00
\$22.00 per six months. \$12.00 per	vienam mėnesiui	\$5.00
three months. Canada \$45.00 per year;		
other countries \$48.00 per year.		
25 cents per copy	Užsienioose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00
aukštųjų ir priemiesčiųose		
metams	Nauijenos eina kasdien, išskyrus	
pusei metų	sekmadienius, leidžia Naujienu Ben-	
trims mėnesiams	neto, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
vienam mėnesiui	IL 60608. Telef. 421-6100.	
Kitoje JAV vietose:	Pilnais reikia gauti pašto Money	
metams	\$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,		
oro 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.		

DU LAIŠKAI

"Darbininkas" šiais metais, balandžio mėn. 10 dieną, atspausdino VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio ir kartu VLIKo Tarybos nario J. Pažemėno laiškus. Doktoras savo laiške trumpai ir pagrįstai atsako J. Pažemėnui dėl jo tendencingų priekabių ir iškraipytų faktų, liečiančių VLIKą, jo atstovybę Argentinoje ir jį patį, VLIKo pirmininką. Laiško pabaigoje doktoras pareiškia, jog jam nesuprantama, kad J. Pažemėnas, būdamas VLIKo Tarybos narys, niekina ir žemina VLIKo veiklą išgalvotais pareiškimais.

J. Pažemėnas savo ilgą, beveik per tris šio laikraščio metus, laišku bando save išteisinti. Deja, užgot save patikėjęs, jis įžūliai puola ne tik doktorą, bet užkabina ir RLB-ę. Siūlo doktorui atsisakyti nuo "reorginės tarybos" bendruomenės. Toks jo, sakyčiau, priekabių ieškojimas ir niekinantis iššokis prieš RLB-ę verčia atsilipti ir panagriniėti, kad ir prabėgomis, visą jo rašto laiško turinį. Reikia pasakyti, kad šis jo laiškas kelia nusistebėjimą ne tik savo ilgumu, bet tuo, kad jį parašė VLIKo Tarybos narys, kuris puola VLIKą ir jo vadovybę.

J. Pažemėno laiškas perpildytas priekabėmis, o kartu išaukštinama LB-nė ir jos pirmininkas. Jam šias priekabas iškelti davė proga VII Pietų Amerikos Lietuvių kongresas. Sakysim, kad ir tokia jo priekabė, kam VLIKo pirmininkas kalbėjęs 30 minučių. Kalbėjęs ne toje salėje. Nors jis pats pripažįsta, kad doktoras nesupeikė PLB-nės veiklos.

Jis rašo ir tokią priekabę, kodėl oficiali VLIKo atstovybė Argentinoje iš lietuvių pusės neturi jokio užnugario. Tuo tarpu dr. K. Bobelis savo laiške aiškiai parąšė, kad J. Pažemėnas Darbininke tendencingai iškraipė faktus, liečiančius VLIKą ir jo atstovybę Argentinoje. Ir kad Argentinoje yra oficiali VLIKo atstovybė, kuriai vadovauja žinomas Argentinoje lietuvis veikėjas p. Artūras Mičiūdas, buvęs 7 metus Argentinos Lietuvių Tarybos pirmininkas. O J. Pažemėnas rašo, kad pirmininkas pasielgęs kitaip, ir tai, greičiausiai, "reorginiu motyvu". Koks tas motyvas, jis nepasako. Pasididžiudamas pareiškia, kad jis fiktyvių, iš pirmo išlauztų faktų neišgalvoja. Nors čia pat rašo apie kažkokius jo išgalvotus "reorginius motyvus". Ar tai nėra jo fikcija? Gir-

di, tokius fiktyvius faktus ir iš pirmo išlaužia tik VLIKo Valdybos pirmininkas.

Jis savo laiške kaltina pirmininką, kad jis per nepilnus trejus metus sugebėjo sueiti į konfliktą su pasaulinio masto Lietuvių B-nė. Šis jo pareiškimas atrodo, kad tai yra ne kas kita, kaip plika demagogija. Kodėl jam vaidenasi LB-nė pasaulinio masto, o ne Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas? Toks jo pareiškimas tikrai yra fikcija.

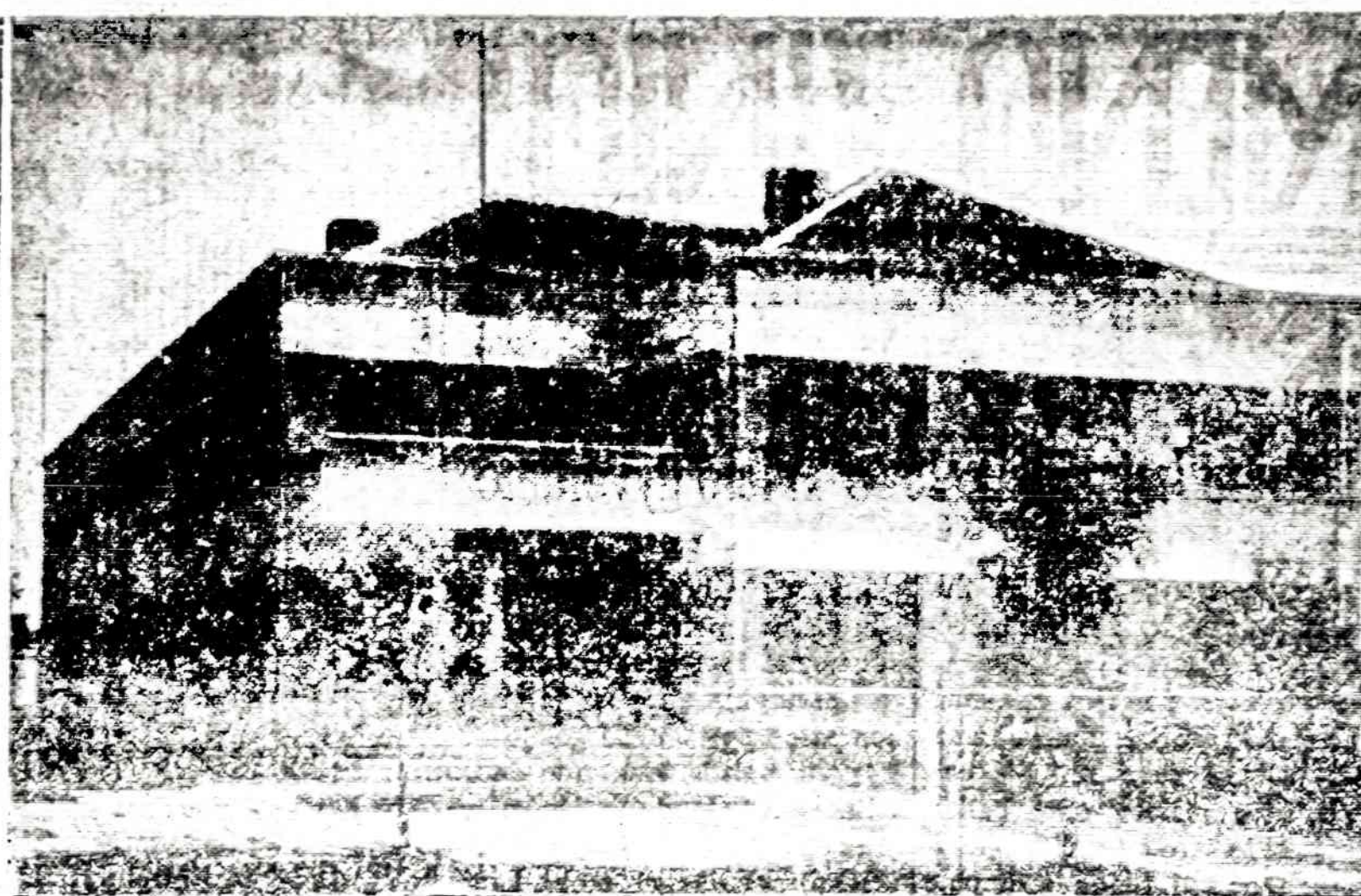
Mes žinome iš pačių bendruomenininkų paskelbtų balsavimo davinių, kad JAV-se tebusuoja 8,000 su trupučiu lietuvių. Tūkstančiai lietuvių jai nepriklauso. Tuo tarpu VLIKas įkurtas pavergtosios Lietuvos pogrindyje ir jame atstovaujamos ne tik buv. Lietuvoje demokratinės partijos, bet jį remia ir visi tie, kurie trokšta pavergtai Lietuvai nepriklausomybės. Be to, VLIKui pavergtosios tautos suteiktas mandatas ją atstovauti. LB-nė, kaip visi žinome, yra VLIKo įkurta, kurios pagrindinis tikslas — lietuvių išlaikymas. LB-nė nėra joks laisvinimo veiksnys, niekas jos negaliojo išseiviją atstovauti ar veikti politinę veiklą. Ji tik savo kultūrine veikla, lietuvių išlaikymu ateina pagalbon. laisvinimo veiksniams — VLIKui, o JAV-se ALTai.

Juk LB-nė "pagimdė" VLIKas, pats būdamas politinis veiksnys. Tat, nejaugi jis būtų įsteigęs dar šalia savęs kitą politinį veiksnį — LB-nę, kurios vadovai, nesiskaitydami su VLIKu, įkurtų "Antrąjį Vliką" — Visuomeninių reikalų komisiją, kuri atlikinėtu VLIKo funkcijas, visai nesiskaitydami su juo, kaip Tautos atstovybe. VLIKas, įsteigdamas LB-nę, jos Chartoje įrašė, kad darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę. Reiškia, VLIKo paruošta Charta kviečia, o gal geriau pasakius, mobilizuoja išseivijos lietuvių, padėti jam veikti politinę veiklą, kitaip sakant — šaukia visus išseivius lietuvių kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės. Nors čia sako, kad lietuvis, tai nereikia, kad kiekvienas pavienis ar pavienė organizacija kovotų, nepaisant to veiksnio, kuris turi pavergtosios Lietuvos mandatą atstovauti pavergtai tautai ir kovoti už jos laisvę. Jei taip būtų, tai ta laisvinimo veikla būtų nevieninga, kuri keltų tarpusavio nenaudingus ginčus, nesuipratimus. Taip, kaip vyksta šiandien.

J. Pažemėnas savo laiške pareiškė, kad jis nepaisė organizacinės drausmės. Būtent, kad jis nematęs jokio reikalo tartis su savo valdyba dėl atstovavimo kitoje organizacijoje. Nežinau, ar kuri kita organizacija būtų patenkinta, kad jos organizacijos narys atstovautų be jos Valdybos žinios ir vėliau darytų spaudoje tendencingus pareiškimus prieš savo organizacijos Valdybos pirmininką.

Šia proga noriu paklausti J. Pažemėną, kodėl jis savo laiške rado reikalą užgaulioti RLB-ę, kaltinti dr. K. Bobelį, kad jis ją propaguoja? Užtikrinu J. Pažemėną, kad doktoras jos nepropaguoja tokia prasme, kaip J. Pažemėnas galvoja, bet priešingai — jis propaguoja VLIKą ir jį gina nuo jo niekintojų bei jo griovėjų, kadangi "reorgai", kaip Pažemėnas juos pravardžiuoja, žino, kas yra VLIKas, žino ir kada jis buvo įkurtas ir kokius jis turi pavergtosios tautos mandatą. Ir iš viso iš J. Pažemėno laiško atrodo, kad jam VLIKas yra menkesnio autoriteto, negu LB-nė: mat, jo išmanymu, ji esanti pasaulinio masto.

Be to, toks su panika jo atsiliepiamas pravardžiuojant reformuotus LB-nės narius "reorgais", parodo jo kultūrinį lygį. Juk jo pravardžiuojami "reorgai" savęs

Lietuvos nepriklausomybės laikais Alytuje pastatyta dviaukštė mūrinė mokykla

nelaiko politiniu veiksmu, lygiu VLIKui. Jų tikslas kovoti su "tiltininkais" ir visomis jėgomis, mokslu, darbu, turtu ir pasiaukojimu remti VLIKą ir ALTą. O, be to, reiktų atsiminti, kad "reorgus" įkūrė LB-nės vadai.

Tai piktas, neturintis pagrindo J. Pažemėno priekaištai VLIKo pirmininkui, kad jis suėjęs į nepaliaujamą kovą su LB-nės valdybos žmonėmis. Kodėl jis, o ne B-nės vadai? Sekant tų nesklandumų eigą, aišku, kad tokia nepaliaujama kovą veda kaip tik B-nės vadai. Šį J. Pažemėno priekaištą reiktų vertinti kaip daktaro asmens užgaulių šeimtą ir labai grubų nedėkingumą už jo Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui paaukotą darbą.

Juk kas puola VLIKą ir jo veiklai kaisioja pagalius, ar ne bendruomenininkai? Arba, tiksliau pasakius, frontininkų grupės žmonės. Doktoras ir jo vadovaujama Valdyba yra užsitarnavę didelės padėkos, kad jie apgynė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą nuo bendruomenininkų pastangų jį paversti tik LB-nės padaliniu, kitais žodžiais sakant, jį sugriauti. Be to, VLIKo vadovai yra ne kartą pareiškę apgailestavimą dėl VLIKo griovėjų tokių nelemtų pastangų. Bet niekad nepuolė jų taip pažeminančiai ir su tokia panika, kaip LB-nės vadai puola VLIKą, jo pirmininką. Ne tik jie vieni. Jie įjungė į tokią paniekinantį puolimą ir savo dukras.

Kodėl tokia akcija yra vedama? O tai dėl to, kad VLIKo pirmininkas su Valdyba nelėido VLIKo subendruomenininti. Toks VLIKo gynimas nėra nusikaltimas, priešingai — pareiga, paremta sąžine ir pavergtųjų lietuvių valia. Reikia manyti, kad VLIKo istorijoje doktoras K. Bobelio ir jo Valdybos narių vardai bus įrašyti, kaip jo gynėjų. Manau, kad objektyvus istorikas pamins ir VLIKo Tarybos nario J. Pažemėno vardą, tik, apsaugok Viešpatie, kad jis nebūtų įrikiuotas į eiles tų, kurie VLIKą niekino ir skelbė tendencingas priekabas.

Šia proga reikia prisiminti ir J. Pažemėno parašytą laišką "Tėviškės Žiburiams", kuriame jis rašo: šaunios merginos atėjo pasveikinti VLIKo seimą, nors VLIKo pirmininkas PLB-nę visai išskoneivė. Taip rašyti užuominomis, be faktų, paprastai laikoma šmeižtu. Bet yra tikrai žemas dalykas, kad J. Pažemėnas juo naudotųsi. Ar galima rasti bendrą kalbą, rašant tokius laiškus? Juk tai yra visuomenės kurstymas neapykantai vieno prieš kitus.

A. Svilonis

PAMINĖS FLOYD BENNETT AERODROMO SUKAKTĮ

Antanas Vaivada iš Washington, D.C., telefonu pranešė, kad š.m. gegužės 21 d. įvyks Floyd Bennett aerodromo 50 metų sukaktuvių paminėjimo iškilmės. Lietuviška paminėjimo programa rūpinasi V. Radzivasas ir Jonas Valaitis (tėvas). Tam liksui "Vienybės" laikraštis iš savo archyvų paskolino daug nuotraukų, o pats A. Vaivada paskolino filmą apie Dariaus Girėno skridimą.

Floyd Bennett aerodromas buvo 1930 metais įsteigtas ant pusiasalio, netoli Brooklyno ir Queens, New York. Iš šio aerodromo 1930-aisiais metais iškildavo pirmieji drąsuliai — transatlantiniai lėktuvai savo skridimams į Europą. Kaip žinome, šie skridimai būdavo labai rizikingi ir dažniausiai baigdavosi tragiškai. Iš šio aerodromo pakilo ir mūsų didvyriai Darius ir Girėnas (1933 m.) ir Feliksas Vaitkus (1935 m.).

Antanas Vaivada, tais laikais tarnaudamas "Naujienu" redakcijoje, yra labai daug prisidėjęs prie abiejų lietuvių transatlantinių skridimų populiarinimo ir remimo. Jam yra tekę kartu su mūsų transatlantiniais lėktuvais praleisti Floyd Bennett aerodrome istisas savaites, belaukiant palankesnių oro sąlygų skridimui į Lietuvą.

Prieš keliolika metų F. Bennett aerodromas buvo uždarytas ir paverstas Gateway poilsio parku (National Recreation Area), išskyrus 250 akrų plotą, kuris buvo pavestas Laivynui (U.S. Navy) ir Pakrančių Sargybai (U.S. Coast Guard). E.J.

PILKITE JAV TAUPYM. BONU.

Prof. JONAS PUZINAS

Vilniaus 650 metų sukaktis — miesto ar Gedimino sostinės?

VILNIAUS ĮKIRIMO DATOS NUSTATYMO PROBLEMA
(Tęsinys)

Meno ir Pramonės muziejuje, esančiame Hamburge, saugomas, Vilniaus apylinkėse surastas, lobis (greičiausiai jo dalis), susidedas iš sidabrinės pntinės apyrankės ir 5 sidabrinų X a. pa- baigos ir XI a. pradžios monetų: 1 Anglijos Etelredo II denaras, 2 Vokietijos ir Romos imperatoriaus Otono III ir jo žmonos Adelheidės denarai ir 2 Magdeburgo saksiniai pfenigai.

1942 m. Trinapolyje, dešiniajame Neries krante iškastas XII-XIII a. sidabrinų monetinių lydinų lobis, susidedas iš 70 vienetų. Deja, išliko tik 3 lydiniai, patekę į E. Laucevičiaus rinkinį. Pats didžiausias ligi šiol Lietuvoje žinomas XIII a. sidabrinų lydinų lobis 1930 m. buvo surastas "Grybškėse" (dabar Vilniaus miesto ribose). Sidabriniai įvairios formos ir svorio lydiniai buvo įvytioti į audeką ir sudėti į metalinį indą, kurio teišliko atskiri fragmentai. Visas sidabro lobis svėrė apie 50 kilogramų.

GEDIMINO PILIES KALNO SENOVĖ

Kaip minėta, pačios seniausios sodybos, iš kurių išaugo net trys pilys ir miestai, koncentravosi Neries ir Vilnios žiotyse. Anksčiausios sodybos liekanų aptikta Gedimino pilies kalne. Tai aukštas, natūralinis kalnas, stovįs netoli Neries ir Vilnios santakos. Kalno šlaitai gana statūs, tik šiaurinis šlaitas nuolaidesnis. Kalno paviršius ne-lygus: pietinis ir vakarinis kraštas iškiles ir lyg sudaro pylimo įspūdį, o pats pilies kiemas guli žemiau. Pilies paviršiaus plotas gana didelis, pailgos formos. Aikštės ilgis siekia apie 130 m., plotis — apie 65 m. Šis kalnas, esąs patogioje strateginėje padėtyje, labai tiko ginamajai piliai statyti. Čia anksčiau ir pradėti archeologiniai kasinėjimai, suteikę mums vertingos medžiagos ankstyvajai Gedimino pilies kalno praeičiai nušviesti. Deja, 1922-1937 m. laikotarpyje, bevykdant mūrinės pilies konservacinius darbus, pilies aikštėje be jokios priežiūros buvo nukasti ir sunaikinti viršūniniai, iš dalies ir apatiniai, kultūriniai sluoksniai. Nekreipta reikiama dėmesio ir į radinius. Tik 1938 m. Alina Kietlinska ir 1940 m. Halina Cehak-Holubovičienė ir Vladimiras Holubovičius atliko sistemingesnius kasinėjimus. Iš šių, ir 1959 m. tiktų, pilies kalno rytinėje dalyje esančių mūrinų rūmų pamatų tyrimo galime atkurti bent apytikrį šios vietovės praeities vaizdą.

1959 metais nuodugniau tiriant gyvenamųjų rūmų pamatus, nustatyta, kad prieš pastatant

tuos rūmus, rytinėje kalno dalyje yra buvęs iš žemių supiltas pylimas, saugojęs kalne buvusią sodybą nuo slėnio pusės. Čia rasta dar prieškristinio laikotarpio rytiniais baltams (lietuviams) būdingos brūkšniuotosios keramikos. Iš to sprendžiama, kad Gedimino pilies kalnas paskutiniomis amžiais pr.Kr. ir mūsų eros pradžioje yra buvęs pilialkalnis, kad čia jau tada yra buvusi sustiprinta gyvenvietė. 1940 m. H. ir V. Holubovičių kasinėjimų metu aptikta medžiagos ir vėlyvesnei Gedimino pilies istorijai nušviesti. Pavyzdžiui, šaurinėje pilies aikštės dalyje, prie buv. šiaurinio bokšto pamatų ir ginamosios sienos, susiduria su storu kultūrinio sluoksnio buvusių net 4,3-5,0 m. gylyje. Deja, šis seniausias kultūrinis sluoksnis gulėjo nebe savo pirminėje vietoje, nes kai kur aptikta įsimašiusių įvairių laikotarpių radinių, nusiunkusių iš aukštesnių kalno dalių. Šioje, greičiausiai sustiprintoje gyvenvietėje, be naminių ir laukinių gyvulių kaulų, rasta sudegusių medžio likučių ir ugnyje apdegusių molio gabalų su medžio įspaudais. Iš tų likučių galima spręsti, kad kasinėtoje vietoje yra buvęs medinis pastatas, kurio sienos suręstos iš nestorų netašytų rąstų ir apkrestos moliu. Iš būdingesnių radinių tenka paminti grublėtąją ir gnaibytinę keramiką, kuri Lietuvoje buvo išplitusi IV-VI a. Kiti radiniai padeda jau tiksliau nustatyti gyvenvietės amžių. Tai — IV a. geležinis pentinas, padarytas iš kurtkampio skersinio piūvio geležies gabalo, VI

VII a. žalvarinė juostinė apyrankė, platėjančiais galais (šios apyrankės teišlikusi pusė) ir žalvarinė įvija, susukta iš trikampio piūvio 2 mm. storio vielos. Maždaug tam pačiam ir šiek tiek vėlyvesniam laikui priskirtini kiti radiniai: geležinė yla geležinis peilis išdilusiais ašmenimis, 5 moliniai varpsteliai, kurių vieni yra cilindriniai su iškyla per vidurį, kiti — dvigubo nupiauto kūgio pavidalo. Taigi, iš dabar turimų duomenų matyti, kad Gedimino pilies kalne buvusi gyvenvietė nuo geležies amžiaus iki pat VIII a., kad tuo metu pilies kalnas turėjo būti stiprinamas, pylimas aukštinamas, šlaitai nulyginami. Neaiškiausias laikotarpis yra IX-X a., nes kasinėjimų metu neaptikta to laikotarpio radinių. Spėliota, kad tuo metu žmonų kalne negyventa. Tačiau labai galimas dalykas, kad kasinėtoje vietoje to laikotarpio sluoksniai anksčiau buvo arba vandens nuplauti, arba nukasti vėlyvesnių statybų metu. Tačiau 1938 m. A. Kietlinskos kasinėjimų metu rytinėje kalno dalyje po mūrinų pastatų griūvenomis susiduria su trimis sluoksniais XI-XIII a. medinių pastatų.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais irštą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmieji atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartinio", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. BARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinica
Medicinos direktorius
734 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-3 darbo dienomis
Eis antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2650 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Oriso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KIL
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

Reta iškilmė

Tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje, be pagrindinių švenčių, parapijose būna atšaidai, 40 valandų šv. Sakramento adoracija.

Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke gegužės 11-13 dienomis buvo 40 valandų šv. Sakramento adoracija. Kun. J. Vaskas, marijonas, sakė pagrindinius pamokslus tris dienas 7 val. vakaro pamaldose. Paskutinę dieną po pamokslų suteikė Popiežiaus palaiminimą, kuris skiriamas tiems, kurie uoliai lankė pamaldas ir priėmė šv. Sakramentus. Iškilmės baigtos procesija. Dalyvavo Jo Eksc. vyskupas V. Brizgys, prel. Mozeris ir kiti; iš viso buvo 18 kunigų iš kaimyninių parapijų, vienuolynų.

Pamaldų metu giedoję parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Lino. Vargonais grojo A. Skaisgirys. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Daugėjo prie šv. Komunijos. Komuniją dalino net keturi kunigai.

Kleb. A. Zakarauskas visiems nuosirdžiai dėkojo. Kaip paprastai, mokyklės mokytojos — S. Selės parėngė mergaites ir berniukus, kurie dalyvavo procesijoje. Tai gražus ir girtinas paprotys. Visi altoriai papuošti gyvomis gėlėmis. Bažnyčia gražiai apšviesta. K. P.

LAUKIAM KRAUJO AUKOTOJAI

Kraujo, kuris labai reikalingas sunkiai sergantiems ligoniams, atsargos visada ribotos. Tokiai kraujo aukų rinkliavai praversti yra įkurta speciali organizacija, kurią globoja American Legion Darius - Girėnas Post No. 271. Tos organizacijos pirmininkas yra John Paukštis (telefonas 523-0546), arba Walter Kalvaitis (telefonas 582-2170).

Kraujo aukų vieta — Post No. 271, 4416 S. Western Ave.; laikas — gegužės 23 d., šeštadienį, nuo 11 val. ryto iki 3 val. p.p.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-h. man to the roof of a 3-story building.

HEAR YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarijai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

J. SILEIKA — Rašytoja Žemaitė

ALGIRDAS BUDRĖČKIS

ŽELIGOVSKIADA, 1920 M.

(Tesinys)

Varėnos stotyje lenkai apsiėmė paleisti lietuvių traukinius. Vilniuje, tik be kariuomenės ir be karo medžiagos transportų. Suarties vykdymo priežiūra buvo atiduota tada į Suvalkus atvykusiai Tautų Sąjungos kontrolei komisijai. Pati sutartis turėjo galioti, ligi visi ginčo klausimai tarp Lietuvos ir Lenkijos bus galutinai išspresti.

Bet jau tą pačią dieną, spalio 7 d., buvo girdėti ateinančios audros griaustinis: lenkų kariuomenės Varanavos štabo pareiškė, jog jie nusistatę užimti Vilnių, nežiūrint "valdžios sutikimo". Jie nebūsią pabaiginti Antantės lojimo.

1920 m. spalio 8 d. maršalas Pilsudskis įsakė majorui Kosciolkovskui ruošti pultį Vilniui. Kosciolkovskis su V. Rackevičiaus pagalba išsaulia "Lietuvių-gudų" diviziją.

O, kas ta "Lietuvių-gudų" divizija? 1918 m. gruodžio mėn. buvo suformuota "Lietuvių-gudų" divizija iš 9 pėstininkų pulkų: Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino, Lydos ir t.t., 4 kavalerijos pulkų (Užnemunės, Antrasis Vilniaus, lietuvių 3-čias ir totorių raitelių (Tatarska jazda) pulkas. Nors dauguma divizijos karių buvo galiciečiai, poznaniečiai ir varšuviečiai — žodžiu didlenkiai — buvo ir nemaža vilenkėjų pasidavusių lietuvių gudų ir Vilniaus krašto totorių. Tie sulenkėję vilenkiai davė tai divizijai lietuvių-gudų atspalvį. Po mūšio ties Vysla (ruopjūčio 15 d.) Lietuvių-gudų divizija staiga gavo slapta įsakymą pasiruošti žygiui į Vilnių.

Divizija per Augustavą, Druskininkus, Ežeronis, Berštus ir Vosyliškes traukė į Dzitros krantus. Lydoje, spalio 8 d., per pietus pas kleboną susirenka Pilsudskis ir kiti karo vadai. Pilsudskis jiems tarė:

— Už mūsų kraują primeta mums Kurzonio liniją. Lenkija turi baigtis kažkur palei Gardiną. Vilniuje e-ama jaunimo ir visur esama jaunimo. Jis supras, jums pagelbės. Už jūsų veismus aš kaip Lenkijos vyriausias vadas (nacionalny wozd — A. B.) negaliu imtis atsakomybės, negaliu duoti įsakymą. Atlikite tatau savo riziką ir savo atsakomybę. Tapatariu Vilnių pulko kovose nenaudoti, palikite jį mūsų patiam Vilniuje. Generolas Želigovskis netrukus

atvyks ir perims vadovybę. Pilsudskis buvo paskyręs generolą Lucijoną Želigovskį (Lucjan Żeligowski) Lietuvių-gudų divizijos vadu. Barzdotojis Želigovskis — kaip ir pats Pilsudskis — buvo sulenkėjas lietuvių iš Vilniaus krašto.

Lietuvių-gudų divizijai iškelta toks šūkis — "Ojczyznę trza poszerzyć" (Tėvynę reikia praplėsti). Želigovskijada prasideda. Vienas divizijos žygio tikslas Bastūnai, antras — Varanavas. Dalis lenkų kuopų jau Eišiškėse. Įsakymai jau duoti. Pagrindinės Želigovskio jėgos į Vilnių eina plentu per Slžiūnus ir Rudaminą. Atsarginiai daliniai iš Eišiškų traukia Rudininkų giria ir sustoja prie geležinkelio unelio Paneriuose.

Lietuvių avijacija lenkų fronte tada jau buvo gana aktyvi. Žvalgomoji skridimo metu leitenantui Jakščui pavyko išaiškinti Vilniaus link bejudančias dideles gen. Želigovskio kariuomenės jėgas. Tačiau lietuvių karo vadovybė, nelaukdam ir netikėdama šio žygio, Jakščio pranešimą palaikė jo paties fantazijos kūriniu ir nesiėmė jokių priešveiksnių.

Kruvinos kautynės įvyko tarp lenkų ir lietuvių 16 verstų fronte nuo Vilniaus pietų link. Abidvi kariuomenės turėjo daug nuostolių. Lietuviai visai to nelaukė ir neturėjo ten pa-

kankamai jėgų atsilaukyti. Lietuvių Vilniuje tebebuvo 3 batalionai.

Lenkai greitai užėmė Ašmeną ir Salų geležinkelio stotį, nukirsdami geležinkelio susisiekimą tarp Maladėcinės ir Vilniaus. Lietuvos kariuomenė, išmėtvta ilgame fronte nuo Rytų Prūsų negalėjo parodyti rimto pasipriešinimo. Lietuvių karo vadovybės padaryta didelė klaida kad ji nenasirūpino tinkamai pridengti Vilnių. Nors Vilnių apginti gal ir nebuvo galima, bet labai negražu buvo pasaulio akyse, kad Lietuva atidavė sostinę be jokio pasipriešinimo.

Visos lietuvių valdžios įstaigos, prieš porą savaitių nukustos į Vilnių, turėjo skubiai pasitraukti palikdamos daugybę inventorių. Vilniuje pasiliko tik vietinės milicijos ir miesto administracijos skyriai. Prancūzų karinis atašė Rebaulas buvo igaliojtas laikiniu Vilniaus gubernatorium.

Dr. J. Saulys, pransūzų konsulas M. Courmfaul, ir prancūzų bei anglų karininkai nuvyko į frontą patirti padėtį. Lietuviai turėjo pasitraukti. Lenkams palankaus plk. Chardigny vadovaujama Tautų Sąjungos komisija tik sekančią dieną išvyko iš Suvalkų į Varėną karo padėties tirti.

Popiet lietuvių ariergardas aplėdo Vilnių, bestraukdamas Mažiogių link. Su lietuvių pasitraukė daug vietos žydų, nes jiems anksčiau teko išgyventi lenkų išsišokimus. Tuo met daug žydėlių, tapdami bėnais ir beturčiais, įstojo savanoriškai į lietuvių kariuomenę. (Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS!

MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain reliever per dose to relieve backache. To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM Tablets. Take only as directed.

No. 79

About the House

Sylvia K. Lowe, a member of the National Home Fashions League, is Floor Fashion Specialist, GAF Corporation.

The 'Great Room' Latest Trend In Interiors

Walls between rooms in the home began to disappear in the early 1950's when the so-called "open floor plan" in interiors enjoyed great popularity. An acceleration of home building was caused by returning veterans of World War II.

The desire for something different from the two-story homes many servicemen had left when they went off to war turned the new "ranch-style" houses into a trend. Climbing stairs became passé as all-one-level living was embraced by new families coping with the post-war baby boom.

Now as we enter the energy conscious 1980's, the open floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room" which incorporates living, dining and

food preparation activities into one huge space. The spacious "great room" shown here features an eclectic group of contemporary furnishings. The open-plan concept is further enhanced by joining the kitchen visually with the living and dining areas through the use of the same elegant brick-pattern floor covering. It is GAF's handsome sheet vinyl in the "Newburgh Brick" pattern in White.

This GAFSTAR Softed floor has an easy-care no-wax surface. The deeply textured pattern has the look of real brick, yet retains its natural shine with little maintenance. The Quiet-Cor foam interlayer provides comfort, warmth and noise reduction. Available in 9' and 12' widths at your nearest home improvement center or building supply dealer.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

ENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

1330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIMA

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. 1 Arda 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4419

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

TAUPYTOJŲ DĖMESIUI

(Antroji dalis)

Rašydamas šio mėnesio 12 to: d'enos NAUJINIŲ Nr. 93 apie Savings & Loan Association 26-ųjų savaitę Certificate taupymo sąskaita ir minėdamas 7-nių dienų po termino suėjimo laikotarpį, neatsiėmęs dėmesio kaip tos Association 7-nių dienų laikotarpį apskaičiuoja. Pasirodė, kad tas terminas ne visų Taupymo Bendrovių vienodai skaičiuojamas.

Pirmausia su šiuo 7-nių dienų laikotarpio klausimu teko susidurti TALMAN HOME FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION ofise. Šių metų balandžio mėnesio antrą dieną (ketvirtadienį) suėjus kelioms 26-ųjų savaitę Certificate turintiems terminui, kurie turėjo pilną teisę po termino suėjimo per 7-nias dienas daryti ką nori su Certificate sąskaitose jų esamais pinigais, balandžio mėn. 7-tą dieną žymiai pakilus bankų mokamiesiems nuosimčiams, septintąją po termino dieną (ketvirtadienį) jie atliko visus banko reikalavimus formalumus ir sąskaitas pervedė ant aukštesnio 7. Deja, jie visi buvo TALMAN banko nubausti 8-nių dienų %; negavo jokių % nuo balandžio mėn. 2-tros dienos iki balandžio mėn. 9-tos dienos; reškia, už 8-nias dienas.

Išgirdęs tokį TALMAN banko pasiūlymą, keletui nukentėjusių patariau tuoj nuvykti į banką ir išsiaiškinti su aukštesnio rango tarnautojais, ar buvo su jais teisingai pasielgta. Grįžo patenkinti, nes bausmė buvo nuimta ir išmokėta grynais pinigais.

Reikalas, vis dėlto, nesibaigė. Po poros dienų jie gavo TALMAN banko raštiškus paaiškinimus, kad tuoj susižinotų su banku, nes nubaudimas buvo teisingas ir atgautus pinigus jie privalo grąžinti bankui.

Tai sužinojęs, pasiėmiau TALMAN banko Certificate taupytojams raštiškas dviejų rūšių atsakas informacijas ir jas atidžiai dar kartą perskaičiau. Pasirodė, kad tose dviejose informacijose vienas ir tas pats dalykas aiškinamas visai skirtingai. O tie skirtumai štai kokie:

Pirmoji informacija: "26-ųjų savaitę (tas 26-asis savaitės banko skaito periodas, kuris turi lygtai 182 dienas. J. Ž.) Certificate taupytojas, terminui suėjus, turi 7-nių dienų laikotarpį, per kurį jis su savo sąskaita gali daryti ką nori: pratesti tą sąskaitą dar 26-osioms savaitėms, joje suma padidinti ar sumažinti, o, pagaliau, ir uždaryti, tai taupytojas netik kad nebus baudžiamas, bet jam bus išmokama ir % nuo termino suėjimo ligi paskutinės dienos".

Antroji informacija: "Jūsų TALMAN HOME Money Market Certificate terminas suėjo balandžio mėn. 2-trą dieną, 1981 metais. Jei jūs norite daryti kokias nors pakaitas su savo sąskaita, tai jai padaryti turite laiko ligi balandžio mėnesio 8-tos dienos (8-ta yra trečiadienis ir bankas uždarytas J. Ž.), ir jūsų nuosimčiai (%) nenukentės".

Pagal pirmąją informaciją taupytojas gauna laisvas 7-nias dienas, o pagal antrąją — jau tik 6-šias.

Kodėl TALMAN bankas jo taupytojams taip keistai aiškina tą 7-nių dienų laikotarpį, parašysiu kiek vėliau, kai užbaigsu savo pasikalbėjimus tuo pačiu reikalu su keliomis didesnėmis Taupymo Bendrovėmis.

Ligi šiai dienai jau esu kalbėjęs su poros nemažų Taupymo Bendrovių aukštais pareigūnais, ir jie aiškiai pabrėžė, kad 7-nių dienų laikotarpis prasideda po 26 savaitę termino — 7 days after maturity day.

Ta proga aprašysiu ir mano

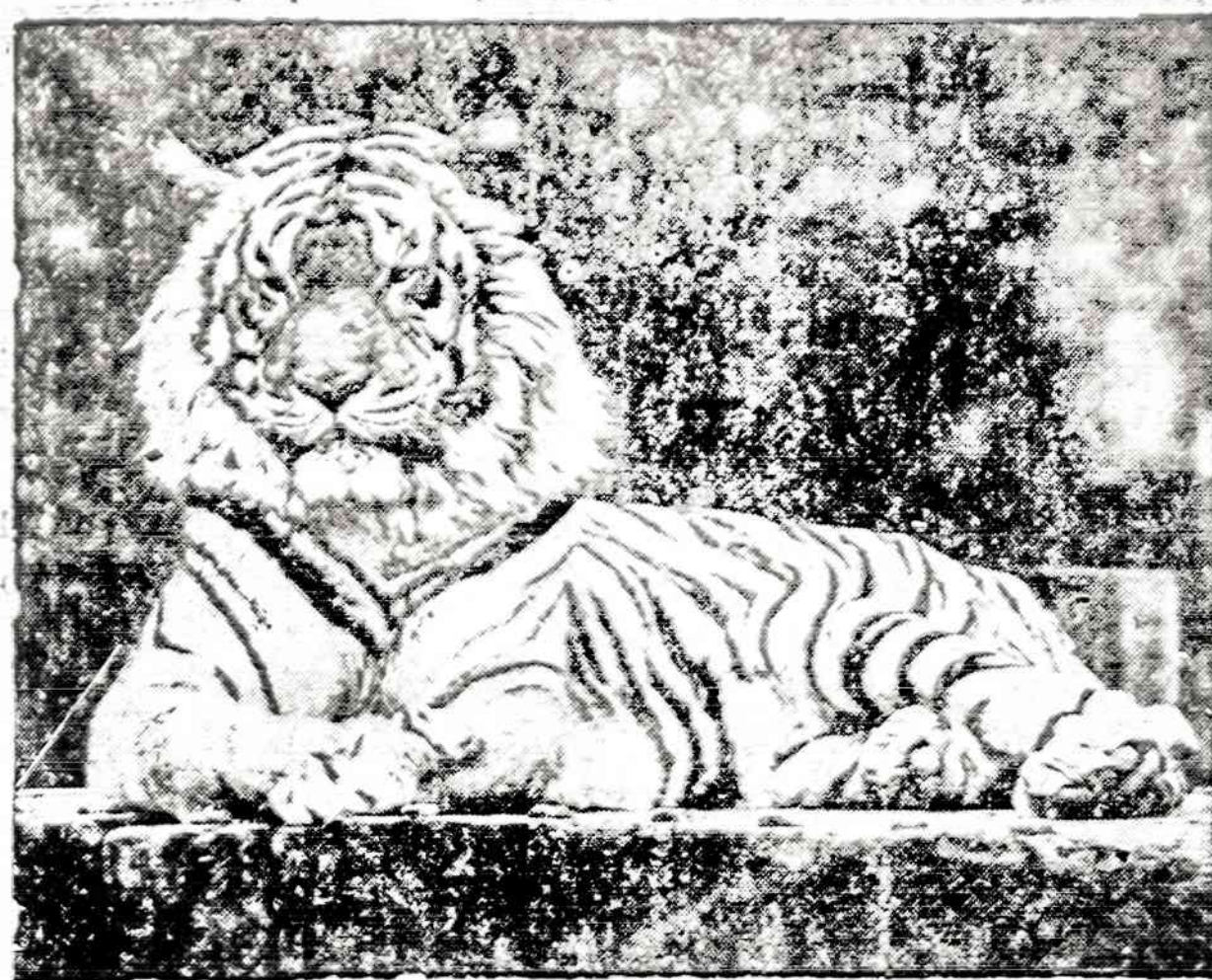
turėną ginčą su TALMAN banko aukštu pareigūnu Mr. Wade Parker — Vice President South Area Operations.

Reikia žinoti, kad nuo balandžio pradžios už 13-ųjų savaitę Certificate taupymo sąskaitas mokamų % savaitiniai pasikeitimai, kurie pirmą būdavo paskelbiami kas ketvirtadienį, dabar perkelti į antradienį. Tenka praminėti, kad Certificate taupytojams gautos laisvos laiko 7-nios ar 6-šios dienos gali sudaryti gaunamuose % nemažą skirtumą. Koks tas skirtumas gali susidaryti, paaiškinsiu kitame rašinyje.

TRUMPAI

— Ponia Sofija Martin iš Gulfport apylinkės, St. Petersburg, Fla., pratesdama prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$100 auka, nežinūri, kad jos vyras serga ir turi nenumatytų išlaidų. Dėkodami, linkime ligoniui sveikatos.

— Ponia Stasė Balčiūnas iš

mių praleido Juno Beach, Fla. Vasaros metu grįžo į Bethany Beach, Delaware.

— Dėkui už nuolatinę paramą Eugenijui E. Smilgiui, buvusiam čekagiečiui ir LAS organizacijos atstovui Amerikos Lietuvių Taryboje, dabar gyv. Michiana Shores apylinkėje, Michigan City, Ind. Dėkui už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už 10 dolerių auką.

— Ponia Elizabeth Draugalis iš Edina, Minn., išvyko į Suncoast Manor slaugymo namus, Bradenton, Fla.

— Augustas Tumaitis iš Hot Springs apsigyveno Čikagos Brighton Parko apylinkėje.

— Juozas Baltramonaitis iš Brighton Parko, pratesdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo \$5 auka. Dėkui.

— Ričardas ir Robertas Rimkus, Westchester, Ill., yra St. Joseph aukšt. mokyklos garbės mokinių sąraše.

— Tautinių šokių ir daugių festivalis, rengiamas Los Angeles "Spindulio" 25-rių metų sukakties proga, įvyks birželio 7 dieną 4 val. popiet Hollywood Paldadium, 6215 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. Šventėje dalyvaus apie 250 jaunimo iš Los Angeles, Denverio, San Francisco, Bosto, latvių ir estų tautinių šokių grupės. Po programos bus šokiai.

— Los Angeles abiturientų baltis įvyks birželio 13 dieną 7:30 val. vak. šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus pagerbti visi šiais mokslo metais baigę gimnaziją: Avižienis, Basilius, Bačiulytė, Budrytė, Bekas, Čekauskaitė, Dabšys, Kaunas, Kontrimaitė, Sekas, Vizgirdaitė, Vaidiūnas ir Grigaliūnas. Kitus abiturientus registruoja R. Vizgirda.

— Lietuvių Krikščionių Demokratų S-gos Chicago skyrius išrinko naują valdybą: Jonas Jukuba — pirmininkas, Al Rugienė ir Antanas Balčiūnas — vicepirmininkai, Andrius Povilaitis — kasininkas ir Jonas Kavaliauskas — sekretorius.

— Juozo Kapačinsko atsiminimai Spaudos Baruose, Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos

gijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

St. Petersburg, FL.

1981 m. gegužės mėn. 27 d. 6 valandą popiet Lietuvių klubo įvyks M. K. Čiurlionio 70 metų nuo jo mirties minėjimas. Programa: dail. Vladas Vaitiekūnas apibūdins M. K. Čiurlionio asmenį ir jo dailės meną; muzikas Petras Armonas kalbės apie M. K. Čiurlionį kaip muziką. Bus pailiustruota Čiurlionies kūriniai ir jo muzika.

Minėjimą ruošia (R.) Lietuvių Bendruomenės St. Petersburg apylinkė. Įėjimas — laisva auka. Po minėjimo — kavutė. (R.) Liet. B-nė

BAIMĖ GATVĖS

Ar yra kokia nors išeitis mums prieš kriminalą gatvę? Prieš įsilaužimus ir mūsų gyvenamumą? Prieš žmogžudystes? Ir t.t.?

Pasiklausykite šios mums višiemis taip svarbios temos gvil-denimo šandien 8:45 val. vakare radijo banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus". Šį penktadienį per Sophie Barcus radiją išgirsite "Stovėti jo batuose".

Paraiškite mums, pareikalau-dami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai. Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak Lawn, IL 60454

Chicago Liet. Pensininkų S-gos susirinkimas

(Atkelta iš antro puslapio)

mums buvo. Nė šakučių, nė peilių — su pirštukais.

Susirinkime dalyvavo per 200 asmenų. Prie įėjimo buvo renkamos aukos — nemažiau \$2 nuo asmens.

Loterijai nariai sunėdė daug fantų. Iškart pravedė pirm. St. Vanagūnas, vėliau pasikeitė — p. Garbenis šaukė numerius. Sudaryta grupė pagalbininkų. Loterijai vadovavo V. Paketūris.

Gerai pasivaishė, išklause iš

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai idomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

- Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
- Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
- Minkštais viršeliais, tik \$3.00
- Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdziai. Tik \$2.00
- Galima taip pat užsakyti paštą, atsintus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJINIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠ NUSOMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000.
MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.
4 BUTŲ MORRIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$89,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom nebijoti palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

UPHOLSTERS

NEED 3 EXPERIENCED UPHOLSTERS. MUST HAVE DRIVERS LICENSE. GOOD PAY. STEADY WORK. Must Speak English. ALSO NEED 2 HANDYMEN. 622-9801

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

REIKALINGA MOTERIS, mokanti prižiūrėti vaikus. Turi turėti patirtį prižiūrėti vienerių metų vaiką ištisą dieną. Turi suprasti gerai angliškai ir nori-kyti. Netolimoje šaurėje. Privalo turėti rekomendacijas. Telefonuoti 787-0430

VERSPUTRE

1 litras vandens, 1 litras pieno, 2-3 saujos kvietinių miltų, druskos.

Užvirinti vandenį, palengva maišant, dėti miltus, truputį pavirinti. Po to supilti ir dar kartą pavirinti.

Valgyti su duona.

samių pranešimų, okteto gražios programėlės, fantais nešini, skirstėmės į namus 5:30 val. popiet. Suprantama, dėkingi valdybai už tokią progą susitikti ir pasivaishinti.

Išvyk vadovai registravo norinčius išskylauti.

K. Paulius

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8808

ARVYDAS KIELA
5557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-7171

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Rēpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

M. ŽIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taiso pat. daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolska, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-5654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — "MEMORIAL DAY"

Sekmadienį, gegužės 24-ąją, 1981 metais

Lietuvių Tautinėse Kapinėse įvyks išpūdingos apeigos

Lygiai 11 valandą ryto nuo kapinių vartų prasidės eiseną aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai dūdų orkestrą paruošė ir vadovaus PETRAS ZALŪBA. • Dariaus-Girėno Post #271, vadovybėje komandieriaus Bruce Neberieza, ir Moterų Auxiliary Unit #271, vadovybėje Mary Martin, dalyvaus eisenoj ir pagerbs žuvusius karius. Posto kapelionas Steven Gay sukalbės tai dienai pritaikyta invokacija. • Konvokacinę maldą sukalbės kun. Povilas Dilys. • Giesmių programą išpildys dainininkės Estelle Bogden ir Wanda Gaidam, akompanuojant Petro Zalūbos dūdų orkestrui. • Pagrindinę kalbą pasakys Sandaros redaktorius Grožvydas J. Lazauskas. • Taip pat yra pakviestas ir Valdas Adamkus. Jeigu jo tiesioginės pareigos jam netrukdytų, reik tikėtis, dalyvaus ir jis.

DĖMESIO, NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ! LYGIAI 9 v. r. nuo Universal Savings and Loan Assn. (18th St. ir Halsted) išeis autobusas (Valley Transit School Bus) ir sustos sekančiose vietose: prie Ridiko koplyčios, esančios 3354 S. Halsted St., Darius-Girėnas Hall (4416 S. Western Ave.) ir prie Marquette Hall (69th ir Western Ave.). Atgal į Čikagą nuo kapinių vartų išeis 3 valandą popiet. Kaina į abi puses \$3.00. — Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečia dalyvauti ruošiamose apeigose
LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, pamatyti puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks Jums pageidaujamą informaciją.
LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY, 8201 So. Kean Ave., Justice, Ill. 60458, Tel. (312) 458-0638.

S.m. balandžio 28 d. sukako lygiai 70 metų nuo Chicago Lietuvos Tautinių kapinių įsisteigimo.